

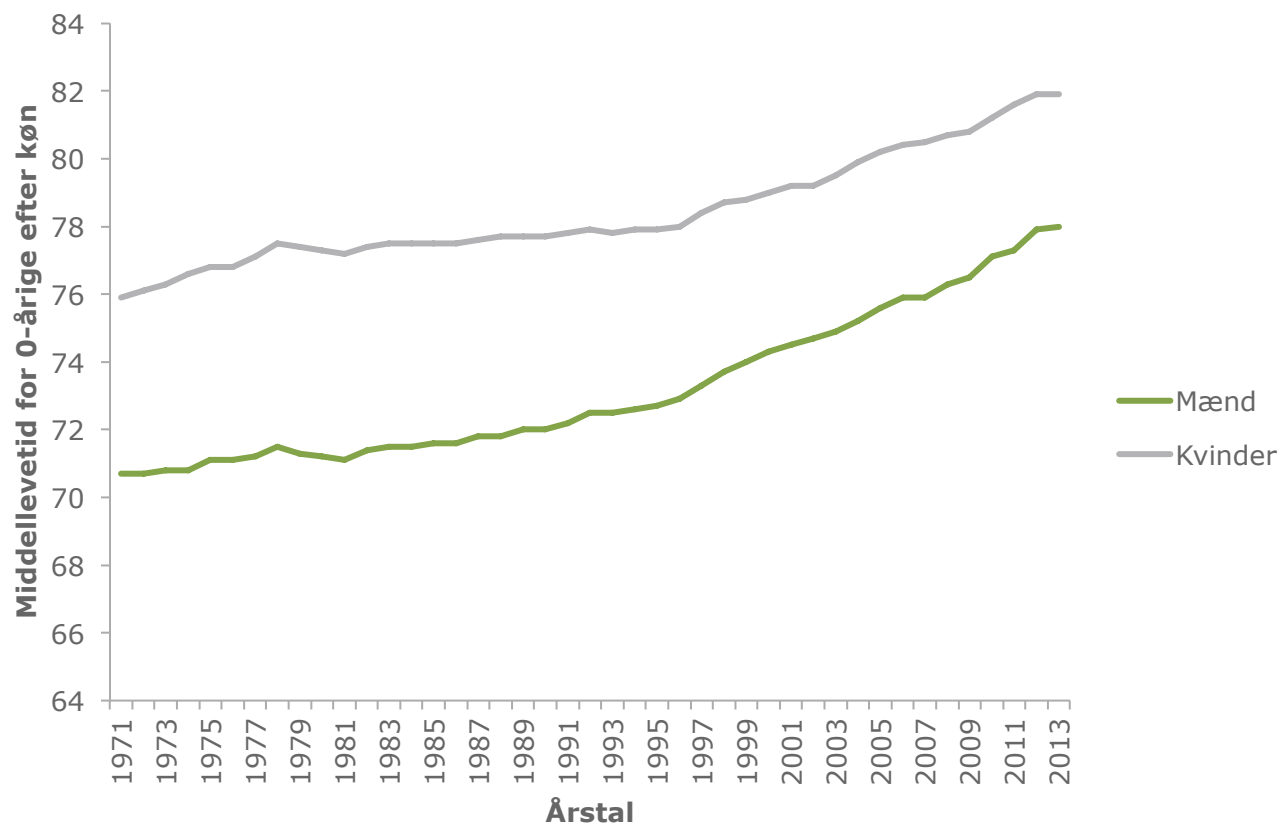

Gentofte Rådhus

Fra ældrebyrde til seniorstyrke , 7. november 2016

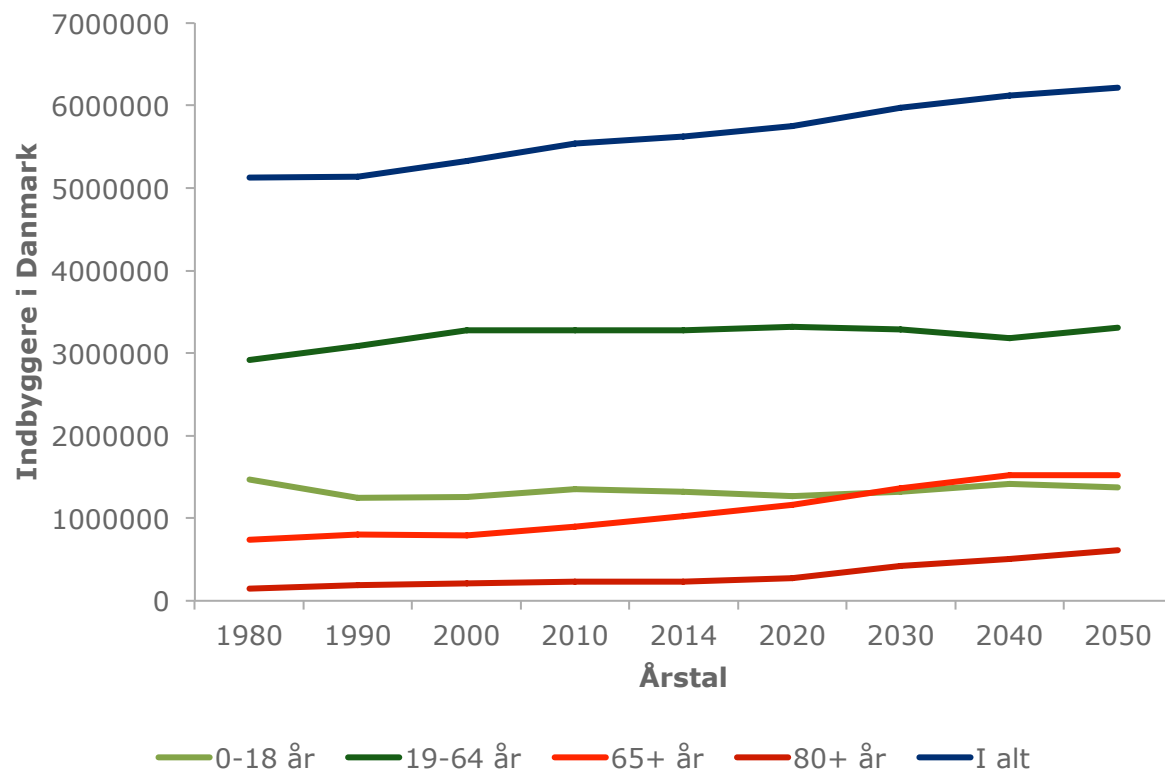
ÆLDRES RESSOURCER OG BEHOV ANNO 2016

Hvor gamle bliver de nyfødte?

Kilde: Statistikbanken

Befolkningen i Danmark 1980-2050

Kilde: Statistikbanken

Befolkningen i Danmark 1980-2050

	Stigning i antal personer				Andel af befolkningen		
	1980-2014	2015-2050	1980-2050		1980	2014	2050
Aldersgrupper							
0-18 år	-10%	4%	-6%		28,7%	23,6%	22,2%
19-64 år	12%	1%	14%		56,9%	58,2%	53,3%
65+ år	40%	48%	107%		14,3%	18,2%	24,5%
80+ år	65%	159%	328%		2,8%	4,2%	9,8%
<i>Befolkning</i>	<i>10%</i>	<i>10%</i>	<i>21%</i>				

Kilde: Statistikbanken

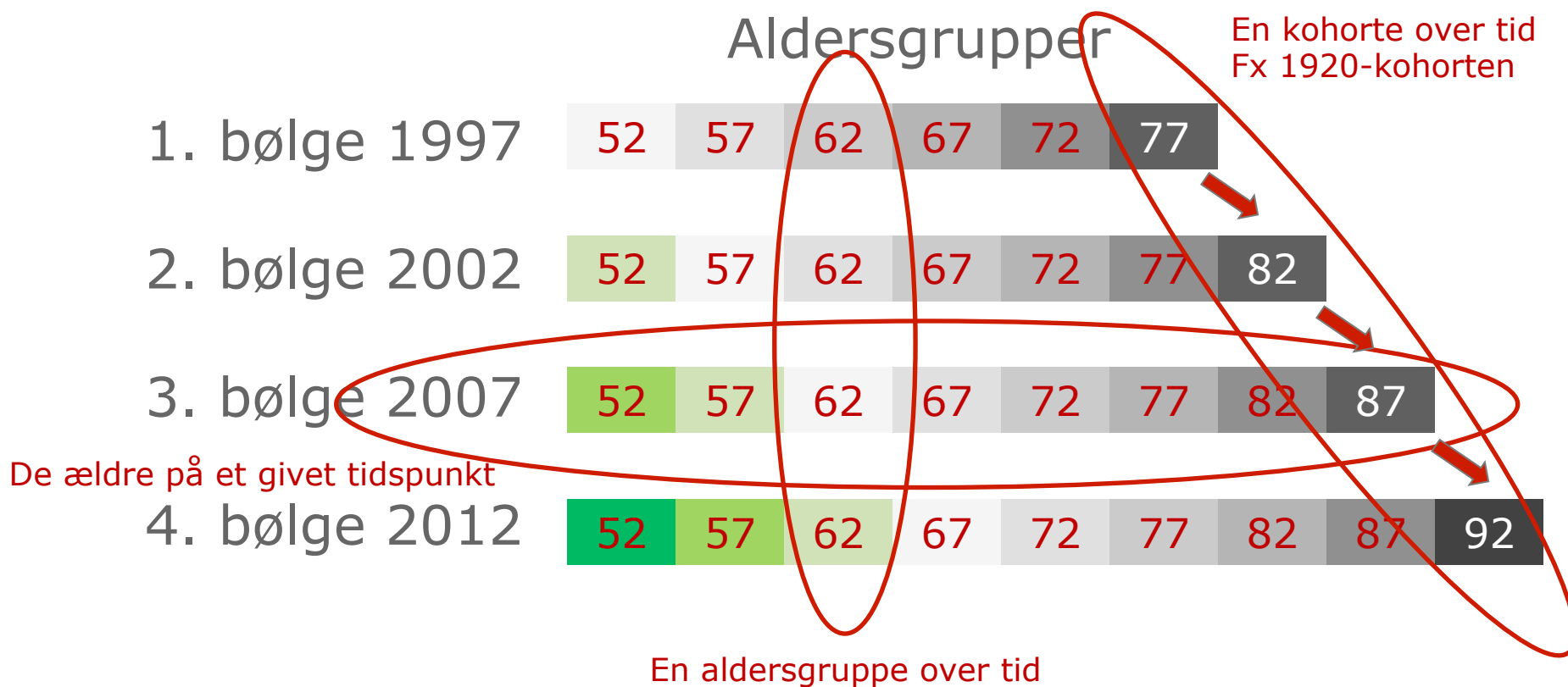
Ældre i Danmark anno 2016

- Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere
- Ældre er i stigende grad aktive på nettet
- Ældre er mere aktive i civilsamfundet end tidligere

Ældre i Danmark anno 2014

Ældredatabasen

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Selvvurderet helbred (%)

	67 år		72 år		77 år		82 år		87 og 92 år
	2012	1997	2012	1997	2012	1997	2012	2002	2012
Mænd									
Godt	75	67	75	60	70	57	64	67	57
Dårligt	4	9	4	10	7	14	9	12	12
Kvinder									
Godt	76	60	68	63	62	55	60	54	56
Dårligt	4	10	6	12	10	16	7	12	11

(Virkelig godt + godt), nogenlunde, (dårligt + meget dårligt)

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Fysisk funktionsniveau

Har De normalt besvær med:

- *At gå omkring i hjemmet?*
- *At vaske Dem (gå i bad)?*
- *At tage tøj eller sko af og på?*
- *At klippe tånegle?*
- *At gå på trapper?*
- *At gå udendørs?*

Uden besvær=0; kan alene dog med besvær=1; Kan ikke uden hjælp=2; Score 0-12.

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Fysisk funktionsniveau (%)

	67 år		72 år		77 år		82 år		87 og 92 år
Score: fysisk fnkt.niv.	2012	1997	2012	1997	2012	1997	2012	2002	2012
Mænd									
0	88	77	78	68	67	56	55	50	35
1-2	6	18	13	21	18	23	22	22	27
3-4	3	2	4	4	4	10	9	11	11
5-6	1	1	2	2	4	2	4	7	9
7+	2	2	4	5	6	8	9	10	18
Kvinder									
0	81	71	74	61	57	45	43	40	27
1-2	12	16	15	18	24	25	24	24	20
3-4	3	5	4	8	8	13	15	10	15
5-6	2	2	3	3	4	4	8	6	11
7+	2	6	4	9	7	14	10	20	27

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere

- Helbredssituationen svækkes med alderen
- Ældre mænds helbredssituation er bedre end ældre kvinders
- Ældres helbredssituation er forbedret siden 1997
 - Det gælder især det selv vurderede helbred, men også det objektivt vurderede fysiske funktionsniveau
- Selvvurderet!!!

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Hjemmehjælp (%)

	67 år		72 år		77 år		82 år		87 og 92 år
Score: psykisk velbef.	2012	1997	2012	1997	2012	1997	2012	2002	2012
Mænd									
Fast hjælp hver uge	1	6	2	10	3	17	12	17	19
Fast hjælp sjældnere	1	1	2	4	4	6	11	20	24
Ingen hjælp	98	93	94	86	93	77	77	63	57
Kvinder									
Fast hjælp hver uge	1	7	3	12	5	20	8	18	20
Fast hjælp sjældnere	2	3	4	4	11	10	24	27	35
Ingen hjælp	97	90	93	84	84	70	68	55	45

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Hjemmehjælp (%)

	67 år		72 år		77 år		82 år		87 og 92 år
Hjemmehjælp	2012	1997	2012	1997	2012	1997	2012	2002	2012
Mænd									
Ingen hjemmehjælp	98	93	94	86	93	77	77	63	57
Oplever behov for hjælp	1	4	3	5	5	7	6	7	10
Kvinder									
Ingen hjemmehjælp	97	90	93	84	84	70	68	55	45
Oplever behov for hjælp	3	9	3	7	9	14	14	12	18

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Hjemmehjælp

- Behovet for hjælp stiger i takt med alderen
- Flere kvinder end mænd modtager hjemmehjælp
- Færre modtager hjemmehjælp i 2012 sammenlignet med tidligere...
- ...men det betyder ikke, at flere i 2012 oplever et udækket behov for hjælp (selvom der selvfølgelig er nogle der gør).

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Sociale relationer

- Ser børn lidt mindre på daglig basis – flere på ugentlig basis og det samme gælder børnebørn
- Mindre telefonisk kontakt – mere e-mail
- Flere har venner siden barndommen og har fået nye venner
 - Nogle at tale med om personlige problemer - ja
- Ensomhed?

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Ensomhed?

- Ensomhed versus uønsket alene
- *Sker det nogensinde, at De er alene, selvom De egentlig havde mest lyst til at være sammen med andre?*
- *Ja, ofte + Ja, af og til ; Sjældent + Aldrig*

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Ensomhed? (%)

	67 år		72 år		77 år		82 år		87 og 92 år
	2012	1997	2012	1997	2012	1997	2012	2002	2012
Mænd									
Uønsket alene	10	11	9	13	11	15	19	11	22
Kvinder									
Uønsket alene	13	19	16	22	20	21	20	22	22

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Sociale (hjælpe)relationer

- Færre får hjælp fra deres sociale relationer
- Markant flere yder hjælp til barn/børn
 - Rengøring, vask, indkøb eller madlavning
 - Vedligeholde bolig eller have
 - Passe børnebørn?

Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere – Har ydet hjælp til barn/børn (%)

	67 år		72 år		77 år		82 år		87 og 92 år
	2012	1997	2012	1997	2012	1997	2012	2002	2012
Mænd									
Har ydet hjælp til barn/børn	57	52	48	42	32	24	18	11	9
Kvinder									
Har ydet hjælp til barn/børn	59	53	40	33	26	16	17	7	6

Ældre er mere aktive i civilsamfundet end tidligere (%)

	67 år		72 år		77 år		82 år		87 og 92 år
	2012	1997	2012	1997	2012	1997	2012	2002	2012
Mænd									
Udført frivilligt arbejde indenfor det seneste år	36	33	36	23	34	18	22	-	13
Kvinder									
Udført frivilligt arbejde indenfor det seneste år	34	23	34	25	29	16	10	-	8

(Spørgsmål kun stillet i 1997 og 2012)

Ældre er mere aktive i civilsamfundet end tidligere

"Alle taler om frivillighed, men ingen gør noget ved det".
(lille omskrivning af Mark Twains citat)

- SFI-undersøgelse fra 2014
 - 4.180 i stikprøven med en svarpct. 67%
= 2800 besvarelser
- Lidt mere end hver tredje dansker over 16 år (38%) arbejder frivilligt – det er den samme andel som i 2004

Ældre er mere aktive i civilsamfundet end tidligere

- Færre yngre, men flere ældre arbejder frivilligt
- Ofte kvinder blandt de yngre. Blandt de ældre omvendt.
- Hvorfor frivilligt arbejde?
 - Ekspressive begrundelser: Venner, socialt fællesskab, tilfredshed, god følelse, medfølelse
 - Instrumentelle begrundelser: Læring, erfaringsdannelse og karriereorientering
- Blandt de ældre vejer de ekspressive begrundelser tungest.
- De ældre arbejder mere frivilligt og for fællesskabet skyld!

Ældre er i stigende grad aktive på nettet

- Ældre og digitalisering

- Spørgeskema til borgere 58+.
- 3.300 besvarelser

Andelen af personer over 58 år med computer i hjemmet. Særskilt for køn og aldersgrupper. Procent.

	Kvinder	Mænd	Antal
58-64 år	98	99	655
65-74 år	93	94	1769
75-84 år***	64	84	448
85-95 år***	27	52	47

Anm.: N = 3.289. Sammenhængene mellem køn og alder, blandt dem der har computer i hjemmet, er signifikant blandt aldersgrupperne, 75-84 år og 85-95 år. Chi²-test. *** = p < 0,001m ** = p < 0,01, * = p < 0,05.

Ældre er i stigende grad aktive på nettet

- Ældre og digitalisering

- Hovedparten har adgang til it
- En ud af fire får hjælp
- En ud af fem bruger slet ikke digitale løsninger
- Mænd er hyppigere brugere
- Brugen er aftagende med alder
- Blandt de yngre – erfaring fra arbejdsliv
- Positiv sammenhæng med socioøkonomi
 - ...men erfaring og motivation betyder mest!

Ældre er i stigende grad aktive på nettet

- Ældre og digitalisering

- En lang række holdningsudsagn vedrørende IT – positive såvel som negative udsagn
- Ved brug af statistiske analysemetoder identificeres tre grupper:
 - De fortrolige
 - De servicebevidste
 - De udfordrede
- Kvalitative interview blandt de tre grupper

Ældre er i stigende grad aktive på nettet

- Ældre og digitalisering

De fortrolige (41%):

- Domineres af mænd og højere uddannelse – og de behersker IT til fulde
- Barriere er dårlig funktionalitet – og ikke egen skyld men det offentliges ansvar
- Nysgerrige på IT, og ser digitalisering som en nødvendighed.

Ældre er i stigende grad aktive på nettet

- Ældre og digitalisering

De servicebevidste (32%):

- Domineres af kvinder og lavere uddannelse – men de kan godt IT
- Barriere er tab af personlig kontakt – samfund bevæger sig i en forkert retning
- Motivatorer er meningsfuldhed og tidligere succesoplevelser

Ældre er i stigende grad aktive på nettet

- Ældre og digitalisering

De Udfordrede (27%):

- Domineres af kvinder og personer med lavere uddannelse
- Begrænset kendskab giver utryghed
- Føler ikke behov for at bruge IT
- IT i fritidsinteresser kan være en motivator

Ældre i Danmark anno 2014

- Ældre har det bedre og kan mere i dag end tidligere
- Ældre er mere aktive i civilsamfundet end tidligere
- Ældre er i stigende grad aktive på nettet

Ressourcerne er større i dag – behovene er mindre!

Er man først gammel når man er 80+?

- Hvornår er man gammel?
- "Nye" problemstillinger på ældreområdet?
 - Flere med aldersrelaterede lidelser, fx demens
 - Ensomhed og personlig kontakt
 - Evnen til at følge med teknologien
- Hvilken betydning har det for socialpolitikken?
 - Mindre fokus på rettigheder – mere fokus på behov?